

IKT PRIMENA u SRBIJI:

76,7% domaćinstava poseduje računar [2022]
81,5% domaćinstava pristupa Internetu [2022]
736M€ IT tržište [2021.] sa oko 110€ (EU 800
€) po glavi stanovnika
3.768 IT kompanija i 44.000 programera [2021]
111.000 ukupno zaposleno u IKT sektoru
[maj2021]
234.000din prosečna plata u IKT sektoru
[maj2021]
57. NRI (Network Readiness Index) 130 država
[2021]
3,5 milijarde evra izvoz IT usluga [2023]
50% rast u odnosu na 2021.

561

1-15. JANUAR 2025.

Uvodna reč urednika

IZ AKTIVNOSTI DRŽAVNIH ORGANA..04

Povećan broj obrazovnih programa Nacionalnog
kontakt centra za bezbednost dece na internetu

Počinje sa radom Jedinstveni informacioni sistem za
sufinansiranje medijskih projekata

SA DOMAĆE SCENE..06

Objavljen osmi Zbornik studentskih radova o EU
Čadež: Srbija idealna za otvaranje novih pogona,
spremaмо nove tehnološke alate privredi

Digitalna budućnost koja je već stigla: A1 donosi novu
eru telekomunikacija u Srbiji

E-fakture kao alat modernizacije srpske privrede

SA SVETSKE SCENE 14

Albanija će zabraniti TikTok na godinu dana

Uvodna reč urednika

U Srbiji je u protekloj 2024. godini nastavljen ubrzan razvoj primena informacionih i komunikacionih tehnologija u privredi, javnim službama i državnim organima. I pre objavljivanja finalnih godišnjih izveštaja, na osnovu mesečnih izveštaja i pojedinih saopštenja čuju se procene da je IKT sektor u 2024. godine ostvario rast u proseku za oko 10%. To je vrlo dobar rezultat imajući u vidu da je domaći bruto proizvod (BDP) porastao za 3,9% i da je industrijska proizvodnja porasla za 3%.

Ostvarene uspehe u informatizaciji ilustruju sledeći podaci:

IT tržište je u 2024 dodini poraslo sa 950 miliona evra na oko 1,050 milijarde evra

88,8% domaćinstava poseduje širokopojasnu internet konekciju,

53,9% domaćinstava poseduje laptop,

77,7% pojedinaca u poslednja 3 dana je koristilo internet,

81,5% populacije na internetu poseduje nalog na društvenim mrežama,

2,4 miliona građana koristi portal eUprava.

U toku je digitalna transformacija poslovanja kod sve većeg broja kompanija i nju karakteriše:

Registrovano je oko 6.000 IT kompanija i od toga oko 800 novoosnovanih u 2024 godini

Svoje proizvode i usluge nudi oko 800 startup kompanija koje su okupljene oko naučnotehnoloških parkova u Beogradu, Nišu i Novom Sadu,

100% kompanija sa 10 i više zaposlenih koristi širokopojasnu internet komunikaciju,

U IT sektoru je zaposleno oko 110.000 IKT stručnjaka,

Prosečna plata u IT sektoru iznosi 290.000,00 dinara,

Na desetina IT kompanija imaju svoja i primenjuju aplikacije iz oblasti veštačke inteligencije.

UVODNA REČ

UVODNA REČ

U toku 2024. godine nastavljeno je sa razvijem primena elektronske fakture i usvojen je Zakon o elektronskim otpremnicama.

U 2025. godini se očekuje nastavak uspešne digitalne transformacije poslovanja kao i pokretanje novih aktivnosti kao što su : uvođenje 5 G mobilne mreže, razvoj mreže Nove generacije,...

Predstoji izrada i usvajanje Zakona o veštačkoj inteligenciji, Zakona o eUpravi, Zakona o informacionoj bezbednosti, Zakona o širokopojasnoj infrastrukturi i pratećih podzakonskih akata.

Reformska agenda sadrži zadatke koje treba ispuniti radi dobijanja podsticajnih sredstava od Evropske unije i ubrzao pristup Evropskoj uniji. Posebno je važno poglavlje programski ciljevi I zadaci u podoblasti 7.2 DIGITALIZACIJA. Radi uspešne integracije Srbije u jedinstveno digitalno tržište EU, potrebno je obezbediti odgovarajuće regulatorne i institucionalne uslove, a koji se odnose na: dostupnost digitalnih javnih usluga, jačanje digitalne povezanosti i pismenosti, unapređivanje digitalnog identiteta i usluga od poverenja, jačanje nivoa informacione bezbednosti, razvoj primena veštačke inteligencije i digitalizacija transportnih usluga,

Predviđeno je: usvajanje Zakona o širokopojasnoj komunikacionoj infrastrukturi do decembra 2025 i uspostavljanje pratećeg informacionog Sistema do juna 2027. Za primenu načela "sve na jednom mestu" potrebna je nadogradnja postojećih informacionih sistema i baza podataka i uvođenje održive i bezbedne 5G mreža. Predviđeno je usklađivanje digitalnog identiteta i usluga od poverenja sa Uredbom EU o digitalnom identitetu i usvajanje Zakona o elektronskom dokumentu i elektronskoj identifikaciji. Planira se uvođenje 20 novih G2B i 10 novih G2C poslovnih epizoda. Planira se jačanje obrazovanja odraslih-obuka i usavršavanje digitalnih veština. U tu svrhu predviđeno je obrazovanje "digitalnog kutka". Predviđeno je usvajanje Zakona o informacionoj bezbednosti u skladu sa NIS 2 (decembar 2025.) i Zakona o veštačkoj inteligenciji (decembar 2025). Insistira se da primena veštačke inteligencije mora da bude etička, korisna i zakonita

Povećan broj obrazovnih programa Nacionalnog kontakta centra za bezbednost dece na internetu

IZ AKTIVNOSTI DRŽAVNIH ORGANA

BEOGRADp, 5. januar 2025.-Ministarstvo informisanja i telekomunikacija Vlade Republike Srbije saopštilo je da je tokom 2024. godine Nacionalni kontakt centar Ministarstva informisanja i telekomunikacija za bezbednost dece na internetu realizovao 137 obrazovnih programa u osnovnim i srednjim školama, vrtićima, bibliotekama i sportskim kampovima širom Srbije što je za 17 više u odnosu na 2023. godinu.

Ministarstvo informisanja i telekomunikacija posebno ističe da je tokom 2024. godine Nacionalni kontakt centar po prvi put prešao granice Srbije i realizovao obrazovne programe u Bosni i Hercegovini i Crnoj Gori.

U toku 2025. godine planirano je proširivanje aktivnosti Nacionalnog kontakta centra i ka Sloveniji, Hrvatskoj, Severnoj Makedoniji, kao i ka brojnim zapadnim zemljama, ali i Izraelu, Libiji i drugim međunarodnim partnerima.

Takođe, Nacionalni kontakt centar za bezbednost dece na internetu je tokom 2024. godine, u sklopu redovnih aktivnosti, registrovao ukupno 5.474 komunikacija, od čega je bilo 3.776 telefonskih poziva, 1.561 imejllova i 137 njih putem društvenih mreža.

Kreirano je 986 predmeta od kojih je 936 bilo savetodavne prirode, a 50 predmeta upućeno je nadležnim institucijama na dalje postupanje (2 predmeta Tužilaštvu za visokotehnološki kriminal i 48 predmeta Ministarstvu unutrašnjih poslova).

Ostvarena je saradnja sa brojnim organizacijama i institucijama poput Sportskog saveza Srbije, Bibliotekarskog društva Srbije, kao i Nacionalne

Počinje sa radom Jedinstveni informacioni sistem za sufinansiranje medijskih projekata

BEOGRAD, 8. januar 2025. - Ministarstvo informisanja i telekomunikacija Vlade Republike Srbije saopštilo je danas da je 1. januara stupio na snagu Pravilnik o načinu uspostavljanja i sadržini Jedinstvenog informacionog sistema za sprovođenje i praćenje sufinansiranja projekata u oblasti javnog informisanja (JIS), čime je unapređen postupak projektnog sufinansiranja i olakšano ostvarivanje njegove pune transparentnosti.

U saopštenju se navodi da je onlajn portal Jedinstvenog informacionog sistema već na raspolaganju korisnicima, i to na zvaničnoj internet prezentaciji Ministarstva.

Puštanje u rad platforme Jedinstvenog informacionog sistema odvijace se kroz dve faze koje ce biti usklađene sa vremenskim okvirom sprovođenja konkursa kako bi čitav posao bio obavljen u planiranim rokovima.

Tokom prve faze, Ministarstvo informisanja i telekomunikacija, na osnovu člana 7 stav 1 predmetnog Pravilnika, poziva sve obveznike unosa podataka i dokumenata, odnosno organe koji raspisuju konkurse u oblasti javnog informisanja, kao i učesnike konkursa, da počevši od 8. januara, u roku od 15 dana, imenuju jedno ili više ovlašćenih lica koja ce u ime i za račun obveznika vršiti poslove unosa podataka i dokumenata preko portala JIS-a.

Takođe, od 8. Januara 2025. počinje i rok za prijavu kandidata za članove komisija za izbor projekata koji ce biti sufinansirani.

U drugoj fazi, koja ce početi sa radom tokom druge polovine januara, biće omogućene funkcionalnosti objavljivanja konkursa, kao i mogućnost prijave medijskih projekata na konkurs za sufinansiranje.

Informacija o početku druge faze biće blagovremeno

IZ AKTIVNOSTI DRŽAVNIH ORGANA



Министарство
информисања
и телекомуникација

mit.gov.rs

Објављен осми Зборник студентских радова о ЕУ

БЕОГРАД, 23. децембар 2024. - Зборник „Србија на путу ка ЕУ“ је резултат осмог конкурса који је расписало Министарство за европске интеграције Републике Србије, а циљ му је да подстакне студенте на промишљање о кључним питањима о европским интеграцијама Србије и изазовима са којима се суочава Европска унија.

Радови у овом зборнику баве се различитим аспектима европских интеграција, укључујући економију, владавину права, родну равноправност и политички идентитет. Конкурсна комисија, састављена од професора са Универзитета у Београду, оценила је да су радови на високом академског нивоу. Зборник ове године садржи и радове студената из Француске, награђене на посебном конкурс у односима ЕУ, Француске и Западног Балкана, који је Министарство за европске интеграције расписало у сарадњи са Француским институтом у Србији, Институтом Жак Делор, Универзитетом Бордо и Кућом Европе Бордо Аквитанија.

Зборник је важан допринос академском дијалогу о будућности Србије у ЕУ, а радови који су у њему објављени пружиће студентима и истраживачима вредне увиде у кључна питања европских интеграција.

Vest: www.mei.gov.rs

**SA DOMAĆE
SCENE**

Чадеж: Србија идеална за отварање нових погона, спремамо нове технолошке алате привреди

БЕОГРАД, 07. ЈАНУАР 2025. - Глобални изазови као што су геополитичке тензије, енергетска криза, фрагментација тржишта, одређиваће пословни амбијент у 2025., изјавио је данас председник Привредне коморе Србије Марко Чадеж и истакао да је наша земља идеална за отварање нових погона, као и да ће PKS ове године понудити нове, савремене технолошке алате који ће српској привреди олакшати рад и помоћи да унапреди пословање.

Чадеж је рекао за Танјуг да је шанса Србије у новим кретањима, пре свега, инвестиционим, јер ће компаније из Азије и САД да би биле присутне на европском континенту морати на њему и да производе, а да је наша земља идеално место за отварање производних погона са најсавременијим производима из других континената.

"Технолошка револуција кроз коју пролазимо је најинтензивнија у последњих педесетак година, суочавамо се са фрагментацијом тржишта а за очекивати је да се настави још интензивнија борба три највећа играча, САД, Кине и Европе, када је реч о тарифама и царинским ограничењима. Дакле, једна врста нових заштитних мера, где свако жели да заштити свој регион и своју економију, што ће довести и до нових изазова како креирати добављачке ланце да можете да останете конкурентни и како бити присутан на осталим тржиштима", рекао је он.

Истакао је да је ту шанса Србије, пре свега инвестициона, јер ова кретања значе да ће и компаније из Азије и из САД, да би биле присутне на европском континенту и те како морати да размишљају и да производе на њему.

Србија и наш регион су, према Чадежовој оцени, идеални управо за то, да буду место на коме ће се отворати производни погони са најсавременијим производима из других континената.

"То већ сада видимо, када се погледа какав је прилив страних инвестиција. Компаније из ЕУ су и даље у броју пројеката и волумену досадашњих инвестиција најзначајније, али веома је значајан и пораст инвестиција из Јапана, Кореје, Кине, САД. То што европске инвестиције више стагнирају има везе и са привредном и економском ситуацијом у Европи. Видећемо како ће се у Европи ствари одвијати у 2025. али мислим да ћемо код нас видети много више инвестиција из региона као што је Азија

SA DOMAĆE SCENE



SA DOMAĆE SCENE

Говорећи о дигиталним сервисима ПКС привреди Србије рекао је да је циљ Привредне коморе да постане модернија, технолошки напреднија, са фокусом на иновације и нови начин дијалога са својим чланицама, где, како је навео, мисли на производе који већ постоје, као што је дигитални асистент, али и на нове који се тек спремају.

"Почетком ове године припремићемо дигитални каталог извозника, где ћемо први пут на једном месту имати све наше извознике са подацима шта извозе, на која трижишта, које сертификате имају. Уз помоћ нове технологије, било ко и било где у свету моћи ће да препозна и види шта може да добије од наших компанија. Радимо и на увођењу тзв. дигиталних агената. То су практично базе знања на платформи вештачке интелигенције које смо ми овде разрадили са нашим стручним тимовима и који дају практично знање за свакодневни рад. Базиране су на појединачним индустријама и врло су персонализоване", навео је он.

Појаснио је да ће, рецимо, неко ко има пекару моћи користити таквог агента да му помогне да лакше координише залихе, продају, планира производњу, састојке, нове рецепте, ширење на неке нове производе и слично.

"Данас када говоримо о вештачкој интелигенцији, углавном људи знају како изгледа Чет ГПТ, дакле платформе које су им познате из света. Оно што ми сада радимо јесте да ту технологију претварамо кроз наше алате, назовимо их агенти, у нешто што ће веома лако да се користи било на телефону, било на рачунару, шта год да неко ради и у било којој индустрији", истакао је саговорник Танјуга.

Додао је да почињу и са маркетплејсом који ће омогућити да се боље повезују наши добављачи и купци унутар Србије и да им се представе и могућности да пласирају своју робу на другим тржиштима, а ради се о Б2Б платформи, дакле трговини између компанија.

Суштина свега овога је, према Чадежовим речима, реорганизација Привредне коморе, фокусирање на пројектне тимове и заштиту интереса привреде.

"Кроз наше иницијативе чланицама пружамо подршку у пословању, тражимо нова тржишта, а кроз дигиталне алате омогућавамо им да послују лакше, боље и са мања пара и самим тим да буду конкурентније. Уводимо нову проактивну комуникацију са чланицама где ћемо им давати информације које су управо за њих релевантне, па њима нећемо оптерећивати све чланице, већ ће информисање бити персонализовано", појаснио је он.

Испред Привредне коморе наставиће да наступа и у функцији економске дипломатије и повезивања наших

Србија је према његовој оцени била најзапаженија земља на Веб самиту у Лисабону, највећој технолошкој конференцији на свету. Наша земља је први пут на тој конференцији имала Српско острво и Национални павиљон.

Додао је да смо ушли са њима њима у стратешко партнерство и да ћемо бити присутни и на Веб самиту у Катару и у Ванкуверу.

"Исто се дешава и када говоримо о највећем сајму технологије на свету, а то је Џајтекс глобал у Дубаију са којим смо направили велики договор. Крећемо заједно наредних пет година са тачним планом како радимо догађаје у Београду и како су наше компаније присутне на њиховим догађајима. Ускоро имамо и Берлин, а цела 2025. биће посвећена управо томе како да Србију представимо на најбољи начин као дестинацију где се креирају нова решења, где се разумеју технологије и оне претачу у права пословна решења која су корисна свим великим играчима, великим компанијама и традиционалној индустрији", истакао је он.

Осим сарадње са Веб самитом и Џајтекс глобалом (Gitex Global) радиће се и са мрежом Tech Starts која према његовим речима долази да са ПКС ради у Србији за цео регион, да се подиже и убрзава раст иновативних стартапова и иновативних компанија.

Говорећи о најављеној првој фабрици стартапа, дакле првој платформи за подизање стартапа Тесла венчер студио и плановима подршке српским стартапима од ПКС, Чадеж је навео да у Комори за то користе назив скејл ап фактори односно фабрика за скалирање малих иновативних компанија.

Она се односи и на стартапе и на већ постојеће компаније којима је потребна боља сарадња са великим традиционалним индустријама, компанијама и системима, како би могли да покажу и докажу да су њихова решења и комерцијална, јер и најбоља и најсавременија технологија ако није одржива и комерцијална, не вреди.

"Једини начин да то урадимо јесте управо кроз оно што као јединствено ПКС има а то је да, са једне стране, кроз свој Центар за дигиталну трансформацију направи везу са екосистемом иноватора, стартапа, младих компанија, иновативних компанија и наших чланица из великих индустрија. Оне се налазе у различитим гранама као што су агробизнис, производња хране, банке, значи свих оних традиционалних индустрија које и

те како жуде и траже нова решења. Управо због тога правимо тај скејл ап фактори, а Тесла венчер фактори само је један од канала на који желимо то да радимо", појаснио је он.

Извор: Танјуг

SA DOMAĆE SCENE

Digitalna budućnost koja je već stigla: A1 donosi novu eru telekomunikacija u Srbiji

SA DOMAĆE SCENE

BEOGRAD, 10. Januar 2025. - Posle 18 godina poslovanja, A1 Srbija se transformiše u konvergentnog operatora, spajajući mobilne i fiksne usluge, optički internet, televiziju i dodatne digitalne opcije, a prve takve usluge korisnici mogu očekivati već početkom 2025. u Beogradu, Nišu i Kragujevcu, poručuje Đorđe Vuksanović, glavni direktor za transformaciju kompanije A1 Srbija. U intervjuu za BIZLife on ističe i to da se strategija kompanije temelji na prilagođenim rešenjima i društvenoj odgovornosti, posebno izdvajajući platformu #BoljiOnline, čiji je cilj da internet učini sigurnijim prostorom.

- Posle 18 godina poslovanja u Srbiji, A1 postaje konvergentni operator. Kada korisnici mogu da očekuju prve usluge?

Konvergencija usluga – objedinjavanje mobilnog i fiksnog, optičkog interneta, televizije i dodatnih opcija koje A1 nudi – omogućava nam da korisnicima pružimo veći broj usluga i veću vrednost za njih. Već početkom 2025. godine u određenim delovima Beograda, Niša i Kragujevca u mogućnosti smo da prvim korisnicima obezbedimo kućni internet preko optičkog kabla, uz aplikaciju za gledanje televizije, koja je već na tržištu. Planiramo da širimo dostupnost. Investiramo u najsavremeniju infrastrukturu na sopstvenoj mreži, jer želimo da našim korisnicima omogućimo vrhunsko iskustvo.

- Tržište na koje ulazite veoma je konkurentno, može da se kaže i polarizovano. Gde vidite svoju šansu?

A1 Srbija je četvrtu godinu zaredom prepoznata kao najbrža mobilna mreža u Srbiji, prema kompaniji Ookla®, tvorcu platforme Speedtest®. Ovaj uspeh nam je vodilja i nivo kvaliteta koji želimo da postignemo i premašimo dok širimo poslovanje na tržište optičkih vlakana.

Naša šansa leži u pružanju sveobuhvatnog korisničkog iskustva, koje kombinuje premijum sadržaj i praktičnost. Kroz saradnju sa vodećim platformama, kao što su SkyShowtime i Netflix, omogućavamo korisnicima pristup filmovima i serijama svetske klase po povoljnijim uslovima,

uz jednostavno plaćanje, kroz jedan račun. Takođe, TV aplikacija koja prati naš optički net – Xplore TV – jednostavna je za korišćenje i navigiranje, sve funkcije su na mestu gde ih korisnik očekuje, što u fokus stavlja uživanje i odmaranje.

- Da li se i kako to uklapa sa najavom 5G tehnologije, koja sledi

SA DOMAĆE SCENE

- Kada već pominjete biznise, na koji način ih sada podržavate, budući da 5G rešenja o kojima govorite nisu adekvatna za mala i srednja preduzeća?

Mali i srednji biznisi ključni su za razvoj privrede, a mi im nudimo servise koji pospešuju i pojednostavljuju njihovo poslovanje. Pored toga, pružamo podršku razvoju ovog sektora kroz platformu „Naša mreža” i program „A1 Partnering”. Platforma „Naša mreža” namenjena je malim i srednjim preduzećima kao hab gde mogu da pronađu sve informacije od značaja za svoje poslovanje – od formulara, vesti, intervju sa uspešnim privrednicima, edukacije o pravu, knjigovodstvu, HR-u, ali i priče i iskustva drugih, do digitalizacije poslovanja, koja im pomaže da budu efikasnija.

S druge strane, program „A1 Partnering” pokrenut je s ciljem građenja novih strateških partnerstava sa inovativnim tehnološkim kompanijama i startupima koji razvijaju digitalne proizvode i usluge usmerene na rešavanje potreba korisnika. Uz svu ekspertizu koju kao velika organizacija imamo, ovaj program donosi dobit svima: startupima – koji dobijaju priliku da se njihovo rešenje ponudi našoj bazi biznis korisnika, ali i manjim preduzećima – kojima nudimo jednostavna digitalna rešenja.

- Tržište telekomunikacija je jedno od najdinamičnijih tržišta. Kada govorimo o promenama, koliko su se potrebe korisnika promenile u poslednjih nekoliko godina?

Korisnici očekuju usluge koje su prilagođene njihovim specifičnim potrebama i životnim navikama. Ne postoji jasna razlika između digitalnog i oflajn života, oni se međusobno prepliću i

dopunjavaju, neprekidno. Jedan od naših odgovora na te promene jeste „A1 pametno putno osiguranje”, koje se automatski aktivira kada korisnik pređe granicu, a deaktivira kada se vrati – jednostavno i praktično. Takođe, naša usluga „MultiSIM” omogućava korišćenje jednog broja na više uređaja, što je idealno za sve koji koriste pametne satove, tablete ili dodatne telefone. To znači da, na primer, možete da odete na trening bez telefona i razgovarate preko pametnog sata. Jedini smo mobilni operator koji pruža mogućnost korišćenja ovih usluga, što govori o našoj ulozi da predviđamo promene i potrebe korisnika, da im olakšamo život, bez komplikacija.

- Upravo ste dobili nagradu „Kampanja od nacionalnog značaja”, koju dodeljuje SAM, za kampanju posvećenu prosvetnim radnicima. Da li je to pokazatelj koliko je važno da kompanije ne koriste svoje kanale isključivo za prodaju, već i za društveno važne teme?

Mi smo aktivni deo društva i svesni smo da je deo naše odgovornosti da pokrećemo važne teme. Nastavnici, profesori i edukatori uticajni su ljudi koji oblikuju buduće generacije, ne samo znanjem već i vrednostima i veštinama potrebnim za navigaciju u svetu koji se stalno menja. Kroz ovu kampanju želimo da damo prostor koji kao

SA DOMAĆE SCENE

- Nadamo se da kampanja nije „one hit wonder”. Koji su vam, stoga, naredni planovi na tom polju?

Nemamo jedan „hit”, imamo „ceo album”. Samo prošle godine kroz naše radionice u 70 škola prošlo je više od 14.000 učenika, roditelja i prosvetnih radnika, kojima smo pomogli da unaprede svoje digitalne veštine. Veoma smo posvećeni tome da internet učinimo sigurnijim i boljim mestom i da istaknemo da su prosvetni radnici ključni za postizanje ovog cilja. Nagrađena kampanja bila je svojevrsan uvod u strateški važan projekat na duže staze.

- Govorite o platformi #BoljiOnline?

Apsolutno. Platformom #BoljiOnline ne samo da širimo znanje već i aktivno uključujemo celu zajednicu – prosvetne radnike, kojima smo posvetili pažnju i kroz kampanju „Mreža najvažnijih influensera”, kao i roditelje, mlade i digitalne kreatore – u stvaranje sigurnijeg onlajn okruženja. U vremenu kada ljudi, u proseku, provode više od šest sati dnevno na internetu, naš cilj je da to vreme učinimo bezbednijim i bolje iskorišćenim. Tehnologija ima svoje mane, ali može da donese puno kada se koristi odgovorno. Upravo zato platforma #BoljiOnline pruža korisnicima podršku kroz visokokvalitetan edukativni i praktični sadržaj.

- Koja je vaša strategija za privlačenje novih korisnika?

Ona se temelji na pružanju prilagođenih rešenja koja odgovaraju specifičnim potrebama pojedinaca i poslovnih korisnika – širenjem optičke mreže i kombinovanjem mobilnih, fiksnih i inovativnih digitalnih usluga. Verujem da je ljudima, kada su zadovoljene ove funkcionalne potrebe, sve više važno i kakva je kompanija kod koje ostavljaju deo svog novca. Mislim da mnogi A1 biraju ne samo zbog odnosa cene i kvaliteta usluga koje nudimo nego i zbog toga što smo aktivan član društva koji ih razume.

U isto vreme, mi smo drugačiji, nisu nam važni samo novi korisnici. Naprotiv, izuzetno nam je važan tretman postojećih korisnika – za njih postoji set benefita koji prate njihov boravak u našoj mreži, jer želimo da znaju da je dobro biti sa nama, u A1, i da se tako osećaju.

Izvor: BIZLife Magazin

E-fakture kao alat modernizacije srpske privrede

BEOGRAD, 10. Januar 2025. - Nove funkcionalnosti Sistema elektronskih faktura (SEF) imaju značajan potencijal da pomognu pojednostavljuje modernizaciju poreskog sistema u Srbiji. Razvoj SEF-a ne samo da poslovanje privrede, već i doprinosi transparentnijem i efikasnijem upravljanju fiskalnih tokova. Razgovarali smo sa eminentnim stručnjacima o prednostima, izazovima i makroekonomskim efektima ovog sistema. Prof. dr Ljubodrag Savić sa Ekonomskog fakulteta u Beogradu smatra da digitalizacija poreskog sistema u Srbiji donosi značajne prednosti kako za privredu, tako i za državu.

„Nema nikakve sumnje da će digitalizacija poreskog sistema u Srbiji značajno olakšati, ubrzati i pojednostaviti ukupno poslovanje privrede Srbije. Ona će Vladi, ministarstvima i Poreskoj upravi omogućiti potpuniju evidenciju o poslovanju srpske privrede, kao i kontrolu izmirenja poreskih obaveza, što će olakšati planiranje i upravljanje prihodima i rashodima budžeta Srbije. Veliku korist će imati i preduzeća, jer će pojednostaviti i ubrzati poslovanje, ali će moći i preciznije da planiraju i prate svoje novčane tokove”, objašnjava Savić. Proces implementacije nije bez izazova, a veliki broj preduzeća još uvek nije dostigao potreban nivo digitalne pismenosti, smatra profesor Savić. Prednost je redovno unapređenje sistema i prilagođavanje, kako bi se prevazišli početni problemi.

S druge strane, prof. dr Bojan Dimitrijević ističe da je Srbija jedna od prvih zemalja koja je uvela automatizaciju pripreme poreskih prijava na ovaj način, donoseći brojne prednosti, ali i izazove. „Još uvek nema uporedivih rešenja iz drugih zemalja, jer je Srbija jedan od pionira ovog procesa u odnosu na Evropsku uniju. Svakako, neophodna je potpuna sinhronizacija između rešenja koja predlažu poreski stručnjaci i njihove tehničke primene u okviru informatičkih, softverskih i digitalnih rešenja”, kaže Dimitrijević. On upozorava na važnost sinhronizacije između stručnjaka i tehničkih rešenja, dodajući da je država produžila rokove za implementaciju sistema, ali preterano odugovlačenje može i da ugroziti kredibilitet procesa. „Ključno je zadržati balans između fleksibilnosti i odlučnosti u primeni rešenja”, naglašava on.

Kako kaže prof. dr Hristina Mikić sa Metropolitan Univerziteta, značaj je u automatizaciji procesa kroz e-fakture, posebno kada je reč o PDV-u. Međutim, ona ističe i da „na makroekonomskom nivou, e-fakture podstiču konkurentnost privrede kroz smanjenje transakcionih troškova i povećanje operativne efikasnosti. Takođe, dostupnost podataka u realnom vremenu omogućava donosiocima politika detaljniji uvid u fiskalne tokove, što može doprineti formiranju adekvatnijih ekonomskih politika. Razna istraživanja kvantifikovala su

SA DOMAĆE SCENE

Albanija će zabraniti TikTok na godinu dana

TIRANA, 31. decembar 2024. -Tokom prošlog meseca četrnaestogodišnji dečak je na smrt izbo nožem drugog dečaka zbog svađe na društvenoj mreži.

Albanska vlada je rešila da blokira TikTok na godinu dana nakon što je četrnaestogodišnji dečak ubio drugog dečaka zbog svađe na ovoj mreži. Predložena zabrana stupa na snagu od početka naredne godine. Vlada je ukazala da aplikacija podstiče nasilje posebno u grupama mlađih stanovnika.

Događaj koji je potresao javnost izazvao je debatu u Vladi koja je ukazala zabrinutost uticaja društvenih medija na mentalno zdravlje dece. Albanija nema moć da natera TikTok da promeni svoj algoritam ali može da je zabrani što će i učiniti prateći Sjedinjene Američke Države. Samo se navode drugačiji razlozi barem za sada.

TikTok je sa druge strane ukazao da nije pronašao dokaze da su počinilac ili žrtva imali TikTok naloge. Nekoliko izveštaja je pokazalo da su video snimci koji su uticali na ovaj incident objavljeni na drugoj platformi ali ne i na TikTok-u.

Odluka o zabrani društvene mreže nije baš ni glatko prošla u zemlji. Jedan deo građana je protiv ovakve mere dok opozicija tvrdi da je ovo nasilni čin kojim se vrši zloupotreba ovlašćenja i suzbija se sloboda.

Izvor: news.sky.com vest: Marija Ljevnaic

SA INOSTRANE SCENE



SAD sve bliže zabrani TikToka: Da li je došao kraj popularnoj aplikaciji?

TikTok, jedna od najpopularnijih aplikacija na svetu, suočava se s velikim izazovima u Sjedinjenim Američkim Državama. Naime, prema zakonu usvojenom 2024. godine, aplikacija TikTok će biti zabranjena u SAD ukoliko njen kineski vlasnik, kompanija ByteDance, ne proda svoje delatnosti u SAD do 19. januara 2025.

Američka vlada izrazila je zabrinutost da bi kineska vlada mogla da koristi TikTok za špijunažu ili manipulaciju sadržajem, što predstavlja rizik po nacionalnu bezbednost. Iako je ByteDance ponudio da skladišti podatke američkih korisnika na lokalnim serverima pod nadzorom kompanije Oracle, sumnje u namere vlasnika i dalje postoje.

Predstavnici TikTok-a tvrde da bi zabrana ove aplikacije prekršila prava na slobodu govora garantovana Prvim amandmanom. Ako se zabrana realizuje, zakon nalaže da Apple i Google uklone TikTok iz svojih prodavnica, iako bi postojeći korisnici i dalje mogli da pristupaju aplikaciji. Moguće je da bi neki korisnici pokušali da zaobiđu zabranu korišćenjem VPN servisa, ali to bi moglo dovesti do sporijeg učitavanja sadržaja zbog povezivanja sa međunarodnim serverima, piše Wired.

Sa druge strane, Donald Trump je izrazio želju da pregovara o ovom škakljivom rešenju aplikacije kako bi se TikTok zadržao u SAD, ali njegove mogućnosti su ograničene ako zabrana stupi na snagu. Očekuje se da će Vrhovni sud SAD razmatrati ovaj slučaj, a ishod bi mogao uticati na dostupnost aplikacije u zemlji.

Pored toga, milijarder Frenk Mekort i njegova kompanija izrazili su želju da kupe američke operacije TikToka od ByteDance-a, kako bi se izbegla zabrana. Oni su obezbedili finansijsku podršku i planiraju da sarađuju sa trenutnom i budućom američkom administracijom kako bi zaključili dogovor, piše Rojters.

SA INOSTRANE SCENE



